

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг
КАРОРИ**

ИЛМИЙ ВА ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ФАОЛИЯТ НАТИЖАЛАРИНИ ТИЖОРАТЛАШТИРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ БҮЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

бешинчидан, амалдаги стандартлаштириш ва сертификатлаштириш тизими илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этишини таъминланамайти.

Махаллый илмий-амалий ва инновацион лойихалар хамда ишланмаларни жадал жорий этишини таъминлаш, мамлакат иктисодийтининг рақобатбардошлигини кучайтиришда илм-фан хиссасини ошириш, шунингдек, илмий ва илмий-техникавий фаолиятнинг истиқболли маҳаллый ютуқларини илгари суришнинг самарали механизмларини яратиш мақсадиди:

1. Куйдагилар илмий-тадқиқот ва олий таълим мусассасаларининг (кейинги ўринларда мусассасалар деб юритилади) илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларини тижоратлаштириш соҳасидаги асосий вазифаларни этиб хисоблансан:

республика иктисодийтининг рақобатбардошлигини янада ошириш мақсадиди илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларини жадал ва кенг жорий этиши; фанлараро алоқаларни, шу жумладан, халқаро фанлараро алоқаларни шакллантириш жарайёнларини рагбатлаштириш, қўшма дастурлар ишлаб чиқиши ва жамоаларни яратиш;

илмий ва илмий-техникавий фаолиятнинг иктисодий тармоқлари ва ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг вазифаларини хадал этиши, шунингдек, ичики ва ташкини бозорлар эҳтиёжларини қондиришга қаратилиш; илмий ва илмий-техникавий фаолиятнинг молиялаштириш;

юқори технологияли ишлаб чиқаришларни яратишга хизмат қиласиган юқори технологияларни ишлаб чиқиши соҳасидаги инновацияндан тадқиқотларни олиб бориш;

тадқиқотларни мамлакатни изчилий ривожлантириш бўйича замон талабларига жавоб берадиган, тижоратлаштириш даражаси юқори технологияларни ишлаб чиқиши; фанлараро алоқаларни шакллантириш жарайёнларини рагбатлаштириш, қўшма дастурлар ишлаб чиқиши ва жамоаларни яратиш;

илмий ва илмий-техникавий фаолиятнинг иктисодий тармоқлари ва ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг вазифаларини хадал этиши, шунингдек, ичики ва ташкини бозорлар эҳтиёжларини қондиришга қаратилиш;

2. Куйдагилар илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларини тижоратлаштиришнинг асосий усуллари этиб белгилансин:

илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларидан фойдаланган ҳолда яратилган товарларни (бажарилган ишларни, кўрсатилган хизматларни) реализацияни кишиш ёки ушбу натижалардан ўз эҳтиёжлари учун фойдаланиш;

тижорат ташкилотларини ташкил этиши, бунда уларнинг таъсисчиларидан бирин устав фондига хисса сифатидан интеллектуал мулк объекти ёки тайёр технologияни кириган мусассаса (ёки иктинослаштирилган аф-филанган ташкилот) хисобланади;

интеллектуал мулк обьектларига бўлган мулк ҳукукларини учинчи шахсларга ўтказиш ва мазкур обьектлардан фойдаланиш ҳукуқини лицензия шартномаларини тузиш оркали, шу жумладан, уларни кейинчалик ушбу ҳукуклар олувчиси томонидан тижоратлаштириш шарти билан бериш;

тижорат ташкилотларини ташкил этиши, бунда уларнинг таъсисчиларидан бирин устав тадқиқотларни (бажарилган ишларни, кўрсатилган хизматларни) реализацияни кишиш ёки ушбу натижалардан ўз эҳтиёжлари учун фойдаланиш;

илмий ва илмий-техникавий фаолият натижаларидан фойдаланган ҳолда яратилган товарларни (бажарилган ишларни, кўрсатилган хизматларни) реализацияни кишиш ёки ушбу натижалардан ўз эҳтиёжлари учун фойдаланиш;

интеллектуал мулк обьектларига бўлган мулк ҳукукларини учинчи шахсларга ўтказиш ва мазкур обьектлардан фойдаланиш ҳукуқини лицензия шартномаларини тузиш оркали, шу жумладан, уларни кейинчалик ушбу ҳукуклар олувчиси томонидан тижоратлаштириш шарти билан бериш;

3. Вазирлик ва идоралар томонидан шартнома асосида харид қилиш орқали тижоратлаштириладиган ишланмалар рўйхати иловага мувофиқ тасдиқлансан.

Белгилансинки, иловада кўрсатилган ишланмаларни ўз вақтида тижоратлаштирунганига сифатсиз тижоратлаштирунганига учун уларни жорий этишига жавоб берадиган шахсларга нисбатан уларнинг ўтчаша ойлик мукордара жарима шаклида интизомий жазо чоралари кўллашнида.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Инновацион ривожланниш вазирлиги билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2019 йил ва ундан кейинги Йилларга мўлжалланган параметрларни шакллантиришда "Илм-Фан" моддаси бўйича ажратилган маблағлар доирасида қўйдагиларни амалга ошириш учун молиялаштириш тавсия этилсин:

5. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланниш вазирлиги, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги, Фанлар академиясининг 2018 йил 1 октябрдан бошлаб куйдагиларга кўшима бир марталик мукофотлар жорий этиши тўғрисидаги таклифига розилик берилсин:

тижоратлаштиришга, шу жумладан, бюджет маблағлари огуливлар фаолиятни тегиши маслаҳатчilарни томонидан экспертиздан ўтказиш, кўллаф-куватлаш, халқаро стандартиларга мувофиқ бизнес-режаларни тайёрлашни даражаси тартиби тўғрисидаги вазифаларни ажратилишни назарда тутсиз:

иммий ва илмий-техникавий фаолиятнинг молиялаштиришга, шу жумладан, бюджет маблағлари огуливлар фаолиятни тегиши маслаҳатчilарни томонидан тадқиқотларни олиб бориш;

тижоратлаштиришда даражаси тартиби тўғрисидаги вазифаларни ажратилишни назарда тутсиз:

Футбол янгиликлари

ПОЙТАХТ ЖАМОАЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

**Ниҳоят Суперлига жамоалари ёзги таътилдан сўнг
мамлакат XXVII миллий чемпионатининг 16-турнида
ўзаро баҳсларга киришиши.**

Айтиш жоизки, 19-тур пойтахт шарафидан химоя килаётгани жамоаларга мухим бағлабарни тұхфа этди. Турнир жадвали карвоношиси "Пахтакор" ўз майдониде "Було" билан күч синашиб, кизикарлы, мурасасиз курашлар остида кечган ўйинни 2:0 хисобида ўз фойдасига ҳал эта оди.

Сафарда "Кўкон-1912" жамоаси меҳмони бўлган амалдаги чемпион "Локомотив" ҳам ўта мурасасиз ва кескин курашлар остидаги ўйинда 2:1 хисобида зафар кучди ва турнир жадвалида тўртинчи ўринга кўтарилиб.

Жорий йилги мавсумда турнир етакчиси "Пахтакор"ни изма-из таъкиб этил келаётган "Бунёдкор"га ҳам ушбу турда омад кулиб бокди. Ўз майдонларида "Кизилкўм" билан күч синашган тошкентлик чарм тўп усталари 90 дакка давом этган беллашувда меҳмонлар дарвозасини икки марта аниқ нишонга олишиб ва ўйиннинг 2:0 хисобида якунланишига сабаб бўлишид. Голларга Ж.Иброхимов (пенальти), Ф.Райевац муалифлик килиши.

Колган баҳслар куйидагича якунланди: АГМК — "Нефтчи" — 2:2, "Навбахор" — 1:1, "Сўғдиёна" — Металлург" — 0:1.

Турнир жадвалида 33 очко билан "Пахтакор" биринчи ўринда бораётган бўлса, ундан кейинги ўринларни "Бунёдкор" ва "Навбахор" эгаллаб туришибди. Турнир жадвалининг кўйиғоғонларини АГМК, "Сўғдиёна", "Нефтчи" банд этиб туришибди. "Пахтакор"нинг икки легионери Т.Беззера ва И.Гонеалевш рақиблар дарвозасига 7 тадан тўп киритиб, тўпурарлар баҳсида етакчилик килишмоқда. Шунингдек, "Кизилкўм" хужумчиси Э.Григалашвили хисобида ҳам 7 та гол бор.

ЗАМОНАВИЙ ВА МИЛЛИЙЛИК УЙУНЛИГИ

Инсоннинг зийнати бўлган либослар, унинг жамиятдаги даражасини билдиради. Ўзининг узоқ ва бой ўтмишига эга либослар тарихи ҳеч кимни бефарқ қолдирмаса керак.

Дастлаб либослар ташки мухитдан химоя вазифасини бажарган бўлса, кейинчалик асрлар оша замон талаби ва инсоний эҳтиёжи туфайли уз кўринишни ўзгартирб борган. Эндилиқда либослар нафакат химоя вазифасини, балки инсоннинг одоб-ахлоқини, миллатини, эстетикадини ҳамда кийиниш маданиятини ифодалайди.

Маълумки, ҳар бир давр либоси ўша замон ва ҳар бир миллат маданиятининг кўзгусидир. Зоро, ҳар битта миллат либосига қараб, турил даврларда кишиларининг кийиниш борасидаги одоб мөъёrlарини билиб олиш мумкин. Ўз навбатида биз либосларни икки туруга ажратмаси: миллий ва замонавий. Миллий либослар — ҳар бир миллатнинг ўз киёфасини акс этиради. Аждодлар томонидан яратилиб, асрлар давомида сайқаланиб келинган либослар миллий мерос намунасиdir.

Замонавий либослар эса — даврлар силсиласида кашш өтилган янгиликлар сира-сига киради. Буғунки кунда замонавий либослар хусусида сўз кетгандага бевосита "мода" тушунчasi ва "мода олами" яққол кўзга ташланади.

Либос — инсон зийнати. Даврлар, замонлар янгинлангани сари либослар ўзгариб боради. Кўпчилик учун бу либосларнинг янгаражани, ўзига муносабилиги, ёшига, коматига, киядиган даврасига тўғри келиш-кечлиги мухим.

Аввало, кийим-кечак инсон ҳаётida қандай роль ўйнайди? Саволнинг бундай кўйилиши бежиз эмас. Чунки ҳар бир инсон ўзи кияётган кийимнинг фойда-зарарини, қандай матодан тикилганини, керак бўлса, тархни ахамиятини билиши лозим. Ҳеч ким ҳеч қачон тўғри келган матони устига илиб кетавермайди. Кийинишнинг инсон руҳияти, феъл-атвори, кайфияти, тарбияси, дид-арфасори билан боғлиқ жihatлari бор. Шу ўринда таъкидлаш жоизки, кийиниш, шунингдек, урф ҳам ўз-ўзидан пайдо бўлмаган. Кишилик жамиятда кийим-либос қачон пайдо бўлганлиги ҳақида якуний

"ҚАЛДИРГОЧ"ЛАР – ТУРНИР ФОЛИБИ

Ўзбекистон миллий терма жамоаси сардори Одил Аҳмедов ташаббуси билан уз йилдан бери Наманган вилоятида болалар ўртасида футбол бўйича "Odil Cup" турнири ўтказиб келинаётганлигидан мухлислар хабардор албатта.

Жорий йилда ўтказилган турнир ЎФА хаморигида уюштирилди. Унда мамлакатимизнинг кўплаб вилоятлари, Наманган ҳамда Тошкент шаҳридан келган 16 та жамоа чемпионлик учун кескин кураш олиб борди. Шуниси эътиборлики, мусобакада қатнашган пойтахтнинг икки — "Бунёдкор" ва "Спартак" жамоалари финалда бosh соврин учун ўзаро беллашди.

Мурасасиз курашлар остида қизиқарли кечган ўйин "Бунёдкор"нинг 3:0 хисобидаги гала-баси билан тугади.

Учинчи ўрин учун беллашув "Фаронон" ва "Odil Senior" жамоалари ўртасида бўlib ўтди. Мебон жамоа "Odil Senior"нинг устунилиги остида ўтган ўйин 3:0 хисобида якунига ётди ва майдон эгалари ҳам совриндор каторидан жой эгаллашди.

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ТЕНГСИЗ

Пойтахтимизда футбол бўйича 16 ёшгача бўлган ўсмиirlar ўртасида Марказий Осиё футбол ассоциацияси ташабbусi билan уюшtiрилган халқaro турнир якунига ётди.

Ўзбекистон, Афғонистон, Тоҷикистон, Қирғизистон ўсмиirlar терма жамоаларини ўртасида бўlib ўтган халқaro турнир мусобакада яхшилигида. Дастлабки ўйинда афғонистонлик тенгкурларини 4:1, қирғизистонлик чарм тўп устарларни 5:0 хисобида мағлуб ётган хаморtlаримиз То-

жамоамиз барча рақибларидан маҳоратларик эканликларини амалда ишботлашди.

Дастлабки ўйинда афғонистонлик тенгкурларини 4:1, қирғизистонлик чарм тўп устарларни 5:0 хисобида мағлуб ётган хаморtlаримиз То-

жикон терма жамоасини ҳам 3:1 хисобида додга колдиришиди. Якунда барча ўйинларда зафар кучган хаморtlаримиз халқaro турнир гolibи сифатида олтин медallar bilan taқdirlanaishi.

Колган баҳсларда куйидаги кайд этилди: Тоҷикистон — Тоҷикистон — 2:2, Тоҷикистон — Афғонистон — 0:1, Афғонистон — Қирғизистон — 4:0.

Акбар Йўлдошев

ЎТКИР ЮҚУМЛИ ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИДАН САҚЛАНИНГ!

**Ўлкамизда ёзниң жазира мақалалари бошланиб, мева-сабавот ва полиз экинлари пишиб ётди.
Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бозор расталарида ўз таровати билан ҳар бир киши ўтиборини тортмоқда.**

Растага жойлаштирилган маҳсулотларни кишизи билан татиб кўрган бўламиш. Лекин уларнинг санитария-гигиеник ҳолатига кўп ҳам ўтибор бермаймиз. Бунинг натижасида ўтқир юқумли инак касалликларига чалиниб қолишини њеч гап эмас.

Ичлерлама, салмонеллэз, инчуруг, вирусли гепатитнинг А тури, ротавирусли гастроэнтерит каби касалликлар билан оғригандага килган хатомизни англагандек бўламиш. Бу касалликлар мавсумий характерга эга бўлиб, ёз фаслидек бўламиш. Ташики мухитда таркалган бактериялар, яни сальмонеллэз, паратифоз, стрептококок микроблари ўтқир ичак касалликларини кетларидек чиқарувчи асосий омидлир. Ушбу касалликларига кеч бахор, ёз ва куз мавсумларда кўпроқ учрашига бир қанча омиллар сабаб бўлиши мумкин.

— ҳаво ҳарорати юкори бўлган вактларда ахолининг қайнатилмаган сувни ичиши;

— тўғри сакланмаган ва узок муддат туриб қолган овқатларни истеъмол килиши;

— ҳул мева, ковун-тарвузлар ва бошха полиз маҳсулотларини яхши ювасдан истеъмол килиши;

— ушбу касаллик билан оғриган бемор билан мулоқотда бўлганда шахсий гигиена конидарига риоя килмаслиқ;

— белгиланмаган очик сув ҳавзаларида (ариклар, фаворолар, каналлар, дарёлар ва х.к.) чўмилган пайтларидага сув билан микробларнинг организмга тушиши;

— касаллик кўзғатувчilarini ташувчи хисобланадиган пашшаларнинг кўпайтиш.

Ўтқир юқумли ичак касалликларига чалинган беморларда умумий ҳолисизлик, кўнгил айниши, қайт килиш, қорин соҳасида оғрик бўлиши, иштаҳасизлик, икчи кетиши ва унинг натижасида бемор организмидаги сувсизланиши пайдо бўлиши кузатилиди. Шунинг учун, ҳар қандай кишида умумий ҳолисизлик, кўнгил айниши, қайт килиш, тез-тез икчи кетиши каби касаллик белгилари кузатиласи, дарҳол шифокорга мурожат килишлари зарур. Акс холда ўз билганича, нотўғри муолажа килиш, антибиотиклардан ўрнисиз фойдаланши ёки ўз вақтида даво-чораларни кўрилмаслиги оқибатида оғир асоратлар юзага келиши мумкин.

Касалликни дагловагандан кўра унинг олдини олиши ва чалинчилик чораларини кўриш афзароиди. Ўтқир юқумли ичак касалликларидан сакланни учун:

— сувни қайнатилган холда ичиш;

— озодаликка риоя килиш, айникса кўлларни овқатдан олдин ва ҳожатдан кейин соўнублаб ювиш. Умуман иш, жамоат жойларидага шахсий гигиена конидарига риоя килиши;

— ҳул меваларни ҳарид қилалганда маҳсулотларни кўпайтиш;

— яхши сакланмаган ва узок вақт туриб қолган овқатлар ҳамда салатларни истеъмол килимаслик;

— очик сув ҳавзаларида чўмилганда сувларнинг тозалигига ва чўмилиш жарәннада сув ютаслигига тозалиши;

— совутгичларни тоза тутиш, ундики маҳсулотларни ўз вақтида истеъмол килиниши ва тез-тез янгилаш турлиши;

— пашшаларнинг кўпайтишига йўл қўймаслик каби тадбирларни амалга ошириш.

Ушбу тавсияларга риоя килиш саломатлигингиз гарови бўлиб хизмат килади.

Г.САБИРОВА,
врач эпидемиолог

ИСТЕМОЛЧИЛАР ХУҚУҚЛАРИ ҚОНУН ХИМОЯСИДА

Истеъмолчиларнинг хуқуқлари ва қонуний мағфатлари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, "Истеъмолчиларнинг хуқуқларини химоя қилиши тўғрисида"ги қонуни, Фуқаролик кодекси ва бошقا қонун хуқуқатлари билан қафолатланган. Мазкур хуқуқатлар истеъмолчиларнинг сотувчилар ва хизмат кўрсатувчилар билан ўзаро муносабатларини давлат томонидан химоя қилинишини таъминлайди.

Албатта, мамлакатимизда истеъмолчиларнинг хуқуқлари конуний химоясида, аммо кўплаб фуқароларимиз ўз хуқуқларини билимларидан ёки ортича ҳаракатлардан тийилими бавзида сифатиз маҳсулот изматлардан кўрилган зарари коплашади. Узбекистон истеъмолчиларини ҳаракатларни кўрилган зарари коплашади. Узбекистон истеъмолчиларини ҳаракатларни кўрилган зарари коплашади.

Узбекистон истеъмолчиларини ҳаракатларни кўрилган зарари коплашади. Ташкент шаҳар Сергели тумани, 6-йўн, 52-хона-донидан ишчалигида кўрилган зарари коплашади. Узбекистон истеъмолчиларини ҳаракатларни кўрилган зарари коплашади. Ташкент шаҳар Шайхонтохур туманидаги "4-Тўртнчи" МЧЖга қарашли стоматология клиникасига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади. Ташкент шаҳар Шайхонтохур туманидаги "4-Тўртнчи" МЧЖга қарашли стоматология клиникасига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади.

Федерацийага Ташкент шаҳар худудий бирлашмаси ходимларини сабаби "Europe Exclusive" дўёндикнига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади. Мурожаатда курасатлинига ишчалигида 3.200.000 сумга эркаклар кишиларни кўрилган зарари коплашади. "Europe Exclusive" дўёндикнига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади. Мурожаатда курасатлинига ишчалигида 3.200.000 сумга эркаклар кишиларни кўрилган зарари коплашади. "Europe Exclusive" дўёндикнига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади. Мурожаатда курасатлинига ишчалигида 3.200.000 сумга эркаклар кишиларни кўрилган зарари коплашади. "Europe Exclusive" дўёндикнига ташкент шаҳарини кўрилган зарари коплашади. Мурожаатда курасатлинига ишчалигида 3.200.000 сумга эркаклар кишиларни кўрилган зарари коплашад